

Bir Yoldaşa
Örgütsel Görevlerimiz Üzerine
Mektup

V. İ. Lenin

V. İ. Lenin

Bir Yoldaşa
Örgütsel Görevlerimiz Üzerine
Mektup

Sevgili yoldaş,

“St. Petersburg Devrimci Partisinin Örgütlenmesi” için hazırladığınız taslağın eleştirilmesi isteğinizi memnunlukla yerine getiriyorum.[2*] (Anlaşılan, bununla, St. Petersburg’daki Rusya Sosyal-Demokrat işçi Partisinin çalışmalarının örgütlenmesini kastediyorsunuz.) Ortaya koyduğunuz mesele öylesine önemli ki, St. Petersburg Komitesinin bütün üyeleri ve hatta genel olarak bütün Rusya Sosyal-Demokratları bu meselenin tartışılmasına katılmalıdırlar.

Her şeyden önce, “Birlik”in eski (dediğiniz gibi, “birlik tipi”) örgütlenmesinin elverişsizliğine ilişkin açıklamanıza tamamen katıldığımı belirtmek isterim. Raboçeye Dyelo taraftarlarının “demokratik” ilkeleri öne sürerken büyük kibirlilik ve inatçılıkla savunuculuğunu yaptıkları seçim sistemine, ilerici işçiler arasında ciddi bir eğitimin ve devrimci öğretimin yokluğuna ve işçilerin faal çalışmalardan kopmalarına değiniyorsunuz.

Durum tam olarak şöyle: 1) (sadece işçiler arasında değil, aydınlar arasında da) ciddi bir eğitimin ve devrimci öğretimin bulunmayışı; 2) seçim ilkesinin yersiz ve aşırı ölçüde uygulanması; ve 3) işçilerin faal devrimci çalışmalardan kopmaları. St. Petersburg örgütünün ve Partimizin daha birçok mahalli örgütünün temel zaafı buradadır.

Mektubunuzdan temel hatalarını anlayabildiğim kadarıyla, örgütsel görevler hakkındaki temel görüşünüzü tamamen paylaşıyor ve örgütlenme planınıza katılıyorum.

Özellikle, bütün Rusya çapındaki çalışmayla ve bir bütün olarak Parti faaliyetiyle ilgili görevlere özel önem verilmesi yolundaki görüşünüze tamamen katılıyorum. Bu, sizin taslağınızın Birinci Maddesinde şöyle ifade edilmiş: “İşçiler arasında sürekli muhabirleri bulunan ve örgüt içindeki çalışmalarla sıkı bağı olan Iskra gazetesi, Partinin yönetici merkezidir (sadece bir komitenin ya da semtin değil.)” Ben sadece, teorik gerçekleri, taktik ilkeleri, genel örgütlenme görevlerini ve herhangi bir an için tüm Partinin genel görevlerini geliştirip ortaya çıkaran gazetenin, partinin ideolojik önderi olabileceğini ve olması da gerektiğini belirtmekle yetineceğim. Ama ancak, bütün komitelerle kişisel bağları sağlayan, Rusya Sosyal-Demokratları arasındaki en devrimci bütün güçleri kucaklayan ve yayınların dağıtılması, bildirilerin basılması, güçlerin gereğince dağıtılması ve özel uğraşları üstlenecek kişilerin ve grupların atanması ve gösterilerin ve bütün Rusya çapında bir ayaklanmanın hazırlanması vb. gibi Partinin bütün genel meseleleriyle uğraşan özel bir merkezi grup (diyelim, Merkez Komitesi) hareketin doğrudan pratik önderi olabilir. Örgütün en kesin gizliliğini ve hareketin sürekliliğini korumak zorunlu olduğuna göre, Partimizin iki yönetici merkezi olabilir ve olmalıdır da: bir M.O. (Merkez Organ) ve bir M.K. (Merkez Komitesi). Bunlardan birincisi, ideolojik önderlikten; ikincisi de, doğrudan ve pratik önderlikten sorumlu olmalıdır. Bu gruplar arasındaki eylem birliği ve gerekli dayanışma sadece tek bir Parti programıyla değil, aynı zamanda bu iki grubun bileşimiyle (her iki grup da. M.O. ve M.K., birbiriyle tam bir ahenk içinde olan kimselerden meydana gelmelidir) ve düzenli ve sistemli ortak toplantıların düzenlenmesiyle de sağlanmalıdır. Ancak o zaman, hem M.O. Rus jandarmasının erişemeyeceği bir yere yerleştirilebilir ve tutarlılığı ve sürekliliği teminat altına alınabilir; hem de M.K. bütün temel meselelerde M.O. ile daima birlik içinde bulunabilir ve hareketin bütün

pratik yönlerini doğrudan doğruya yönetebileceği serbestliye sahip olabilir.

Dolayısıyla, Tüzüğün Birinci Maddesi (sizin taslağınıza göre) sadece hangi Parti organının yönetici organ olarak tanındığını belirtmekle kalmamalı (bu elbette gereklidir), aynı zamanda bir mahalli örgütün, onlar olmadan Partinin bir parti olarak varlığını sürdüremeyeceği merkezi kuruluşları yaratmak, desteklemek ve sağlamlaştırmak için faal bir şekilde çalışma görevini üstlenmesi gerektiğini de belirtmelidir.

Daha sonra, İkinci Maddede, komitenin “mahalli örgütü yönetmesi” gerektiğini (belki de “Partinin bütün mahalli çalışmaları ve bütün mahalli örgütleri” demek daha iyi olurdu; ama ben, ifade ayrıntıları üzerinde durmayacağım) ve hem işçilerden, hem de aydınlardan meydana gelmesi gerektiğini, çünkü onları iki komiteye bölmenin zararlı olacağını söylüyorsunuz. Bu, kesinlikle ve tartışmasız doğrudur. Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin tek bir komitesi olmalı ve bu komite de, kendilerini bütünüyle Sosyal-Demokrat faaliyetlere adanmış, sağlam inançlı Sosyal-Demokratlardan oluşmalıdır. Mümkün olduğu kadar çok sayıda işçinin tam bir sınıf bilincine varmasına, profesyonel devrimci ve komite üyesi haline gelmesine özellikle önem vermeliyiz.[*] İki değil de tek bir komite oldu muydu, komite, üyelerinin birçok işçiyi kişisel olarak tanımaları meselesi özel bir önem kazanır. İşçilerin arasında olup biten her şeye önderlik edebilmek için, bütün semtlere girip çıkabilmek, çok sayıda işçi tanımak ve her çeşit yola sahip olmak vb. gerekir. Bu yüzden, komite, işçi sınıfı hareketinin bizzat işçilerin arasından çıkacak belli başlı bütün önderlerini mümkün olduğu kadar kapsamalıdır. Komite, mahalli hareketi bütün yönlerden yönetmeli ve Partinin bütün mahalli kuruluşlarının, güçlerinin ve araçlarının sorumluluğunu üstlenmelidir. Siz komitenin nasıl kurulması gerektiğinden söz etmemişsiniz; ama bu durumda özel kurallar koymanın pek o kadar gerekli olmadığı konusunda da anlaşacağımızı sanıyorum; komitenin nasıl kurulması gerektiği meselesi, Sosyal-Demokratların yerinde tespit edecekleri bir

meseledir. Ama belki de şunu belirtmek gerekiyor: komiteye yeni üyelerin alınması, komite üyelerinin çoğunluğunun (ya da üçte ikisinin vb.) kararıyla gerçekleşmeli ve komite, temas listesinin güvenilir (devrimci açıdan) ve sağlam (siyasi anlamda) ellere verilmesine dikkat göstermeli ve aday üyeleri önceden hazırlamalıdır. M.O. ve M.K.’mız olduğu zaman, yeni komiteler ancak bunların işbirliği ve rızasıyla kurulmalıdır. Elden geldiğince, komitelerde çok fazla sayıda üye bulunmamalı (böyle komiteler iyi eğitilmiş, her biri devrimci faaliyetin özel bir dalında teknik ustalık kazanmış kişilerden kurulmuş olur), ama aynı zamanda komiteler, çalışmanın bütün yönlerinin üstesinden gelebilecek, komitenin tam olarak temsil edilmesini ve kararları uygulamasını sağlayabilecek yeterli sayıda üyeyi de kapsamalılardır. Üyelerin sayısı oldukça fazla ve sık sık toplanmaları da tehlikeli olursa, o zaman komite içinden özel ve çok büyük bir yürütme grubu (diyelim, beş ya da daha az kişiden meydana gelen) seçmek gerekebilir. Ama bu gruba kesinlikle komitenin sekreteri ve bir bütün olarak çalışmaya pratikte rehberlik edebilecek olanlar girmelidir. Tutuklamalar olduğu takdirde çalışmanın kesintiye uğramaması için, bu gruba aday üyeler sağlanması da özellikle önemlidir. Yürütme grubunun faaliyetleri ve bu gruba üye alma işlemi vb. komitenin genel toplantısının onayına tabi olmalıdır.

Ayrıca, komiteden sonra, onun altında şu kuruluş!arı öneriyorsunuz: 1) tartışma toplantıları (“en iyi” devrimcilerin konferansları); 2) semt mahfilleri[3*]; 3) bu semt mahfillerinin her birine bağlı birer propagandacı mahfili; 4) fabrika mahfilleri; ve 5) belli bir semtteki fabrika mahfillerinin delege “temsilcilerinin toplantıları”. Komitenin altındaki bütün diğer kuruluşların (üstelik sizin saydıklarınızın yanı sıra, daha birçok ve son derece çeşitli kuruluşlar da olmalıdır) komiteye tabi olmaları gerektiği ve semt grupları (çok büyük şehirlerde) ve fabrika grupları (her zaman ve her yerde) bulunması gerektiği konusunda size tamamen katılıyorum. Ama sanırım, birçok ayrıntıda sizinle aynı kanıda değilim. Mesela, “tartışma toplantıları”nın tamamen gereksiz olduğu kanısındayım. “En

iyi” devrimcilerin hepsi de komitede olmalı ya da özel bir çalışmaya katılmalıdır (basım, ulaştırma, ajitasyon gezileri ya da sözgelimi, bir pasaport bürosunun, hafiyeler ve ajan provokatörlerle uğraşan savaş müfrezelerinin ya da ordu içinde grupların vb. örgütlenmesi).

“Konferanslar” komite ve her semtteki ve her fabrikadaki propaganda, iş kolu (dokumacılar, makina işçileri, deri işçileri vb.), öğrenci, edebiyat vb. mahfillerinde yapılacaktır. Konferanslar niçin özel bir kuruluşu gerektirsin?

Devam edelim. Çok haklı olarak, Iskra’ya doğrudan yazı yazma imkanının “her isteyen”e tanınmasını istiyorsunuz. Ne var ki, “doğrudan” sözü, gazetenin bürosunun ya da adresinin “her isteyen” tarafından bilinmesi şeklinde anlaşılmalıdır; ancak, dileyen herkesin mektupları yazı kuruluna vermesi (ya da göndermesi) zorunlu olmalıdır. Elbette adresler oldukça geniş bir çevre tarafından bilinmelidir, ama her isteyene verilmemeli, sadece güvenilir ve gizlilik şartlarına uyma yeteneğine sahip oldukları bilinen devrimcilere verilmelidirler. Belki de, sizin önerdiğiniz gibi, her semtte bir kişiye de değil, birçok kişiye verilmeleri gerekebilir. Aynı zamanda, çalışmamıza katılan herkesin, tek tek her bir mahfilin kararlarını, isteklerini, dileklerini komitenin ve ayrıca M.O. ve M.K.’nin dikkatine sunma hakkına sahip olması gerekir. Eğer bunu sağlarsak, Parti görevlilerinin bütün konferansları, “tartışma toplantıları” gibi son derece hantal ve gizlilik kurallarına aykırı bir şeye gerek kalmadan, eksiksiz malumattan yararlanacaklardır. Elbette mümkün olduğu kadar çok sayıda ve çeşitli görevlinin vereceği kişisel konferanslar düzenlemeye de çalışmalıyız; ama burada her şey gizliliğe uymaya bağlıdır. Rusya’da genel toplantılar ancak pek seyrek ve istisnai olarak mümkündür ve “en iyi devrimcilerin” bu toplantılara katılmalarına izin verilirken bir kat daha uyanık olmak gerekir, çünkü ajan provokatörlerin bu toplantılara sızmaları ve hafiyelerin toplantıya katılanlardan birini izlemeleri genellikle daha kolaydır. Sanırım şöyle yapmak daha doğru olur: büyük bir genel toplantı (diyelim, 30 ile 100 kişi arasında) düzenlemek mümkün oldu-

ğunda (mesela, yazın ormanda ya da bu amaç için özel olarak sağlanmış bir apartman katında), komite “en iyi devrimciler”den bir ya da ikisini göndermeli ve toplantıya uygun kişilerin katılmasını, yani mesela çağrıların fabrika mahfillerinin mümkün olduğu kadar çok sayıda güvenilir üyesine ulaştırılmasını vb. sağlama almalıdır. Ama bu toplantılar resmi kayıtlara geçirilmemeli, Tüzüğe konulmamalı. ve düzenli olarak yapılmalıdır. İşler, toplantıya katılan herkesin orada bulunan herkesi tanıyabileceği, yani her bir kimsenin bir mahfilin “temsilcisi” olduğunu bileceği vb. tarzda düzenlenmemelidir. İşte hem bu yüzden, sadece “tartışma toplantıları”na değil, aynı zamanda “temsilci toplantıları”na da karşıyım. Bu iki kuruluşun yerine, şöyle bir kural önereceğim. Komite, harekette pratik olarak yer alanların mümkün olduğu kadar çok sayıda ve genel olarak da işçilerin katılacağı büyük toplantılar düzenlenmesini sağlamalıdır. Toplantının yeri, zamanı, gereği ve toplantıya kimlerin katılacağı, böyle işlerin gizli düzenlenişinden sorumlu olan komite tarafından tespit edilmelidir. Açık havada, ormanda vb. düzenlenen daha az resmi nitelikteki işçi toplantılarının bu kuralla hiçbir şekilde sınırlanamayacağı açıktır. Belki de Tüzükte bu konuyla ilgili bir şey söylememek daha bile iyi olur.

Daha sonra, semt gruplarının en önemli görevlerinden birinin, yayınların düzenli olarak dağıtılmasını örgütlemek olduğu konusunda, size tamamen katılıyorum. Sanırım, semt grupları esas olarak komiteler ile fabrikalar arasında aracılık ve hatta çoğu zaman kuryelik görevini yerine getirmelidirler. Semt gruplarının ana görevi, komiteden gizlilik kurallarına uygun olarak aldıkları yayınları düzgün bir şekilde dağıtmak olmalıdır. Bu son derece önemli bir görevdir, çünkü eğer biz dağıtım yapan özel bir semt grubu ile o semtteki bütün fabrikalar ve o semtteki mümkün olduğu kadar çok sayıda işçi evi arasında düzenli bir bağ kurabilirsek, bu hem gösteriler, hem de bir ayaklanma açısından büyük değer taşıyacaktır. Yayınların, broşürlerin, bildirilerin hızlı ve düzenli bir biçimde dağıtılmasını düzenlemek ve örgütlemek ve bu amaçla bir

temsilciler ağı yetiştirmek demek, ilerideki gösterilerin ya da ayaklanmanın hazırlık çalışmalarının büyük bir kısmının gerçekleştirilmiş olması demektir. Yayınların dağıtımının örgütlenmesine bir huzursuzluk, grev ya da karışıklık zamanında başlamak çok geç olur. Bu çalışma ancak, dağıtımın ayda iki ya da üç defa zorunlu kılınmasıyla, tedricen gerçekleştirilebilir. Eğer elde gazete yoksa, bildiri dağıtılabilir ve dağıtılmalıdır da; ama dağıtım cihazının boş kalmasına asla izin verilmemelidir. Bu cihaz öylesine mükemmel bir duruma getirilmelidir ki, mesela bütün bir St. Petersburg işçi sınıfını bir olaydan bir gecede haberdar edebilmeli ve harekete geçirebilmelidir. Bu asla hayalci bir hedef değildir; yeter ki, bildirimler merkezden daha dar aracı mahfillere, onlardan da dağıtıcılara sistemli bir şekilde aktarılabilirsin. Kanımca, semt gruplarının görevleri, bu aracılık ve aktarma çalışmasının dışına taşırılmamalıdır; ya da daha kesin koyacak olursak, semt gruplarının görevleri bu çalışmanın dışına ancak en büyük temkinlilikle taşırılmalıdır; yoksa bu durum sadece keşfedilme ihtimalini artırır ve çalışmanın bütünlüğüne zarar verir. Hiç şüphe yok ki, bütün Parti meselelerinin tartışıldığı konferanslar semt mahfillerinde de yapılacaktır, ama mahalli hareketin bütün genel meselelerine ilişkin kararlar sadece komite tarafından alınmalıdır. Semt gruplarının bağımsız hareket etmesine, bildirimlerin aktarılması ve dağıtılmasının sadece teknik yanını ilgilendiren meselelerde izin verilmelidir. Semt gruplarının bileşimi komite tarafından tespit edilmelidir, yani komite kendi üyelerinden bir ya da ikisini (ya da komitede bulunmayan yoldaşları) şu ya da bu semte delege olarak atar ve onlara bir semt grubu kurmaları talimatını verir; aynı şekilde, bu semt grubunun bütün üyeleri de komite tarafından seçilir. Semt grubu, komitenin bir koludur ve bütün yetkilerini komiteden alır.

Şimdi de, propagandacı mahfilleri, meselesine geçiyorum. Propaganda güçlerimizin azlığı yüzünden, bu mahfilleri tek tek her semtte örgütlemek hem epeyce zordur, hem de pek arzu edilir bir şey değildir. Propaganda, komitenin bütünü tarafından aynı anlayış içinde yürütülmesi ve kesinlikle

merkezîleştirilmelidir. Dolayısıyla, bu konuda şöyle düşünüyorum: komite çeşitli üyelerine, bir propagandacılar grubu örgütlemeleri talimatını verir (bu propagandacılar grubu, komitenin bir kolu ya da komitenin kuruluşlarından biri olur). Bu grup, gizliliği korumak için semt gruplarının yardımlarından yararlanarak, bütün şehirde ve komitenin “yetki alanı içine giren” bütün yörelerde propaganda yürütmelidir. Bu grup, gerekirse, alt gruplar kurabilir ve mesela, bazı görevlerini bu alt gruplara devredebilir. Ama bütün bunlar ancak komitenin rızasıyla yapılabilir. Komite, her zaman ve kayıtsız şartsız, hareketle şu ya da bu şekilde bağı olan her gruba, alt gruba ve mahfile kendi delegesini atama hakkına sahip olmalıdır.

Aynı tarzda bir örgütlenme, aynı tipten komite kolları ya da kuruluşları, harekete hizmet eden çeşitli grupların hepsine uygulanmalıdır. Örneğin, yüksek ve orta dereceli okullardaki öğrenci gruplarına; devlet memurları arasındaki taraftar gruplarına; ulaştırma, basın ve pasaport gruplarına; gizli toplantı yerleri düzenleyen gruplara; hafiyelerin izini sürerek onları tespit etmekle görevli gruplara; askerler arasındaki gruplara; silah sağlamakla görevli gruplara; “maddi gelir getiren girişimler”i örgütleyen gruplara vb. uygulanmalıdır. Gizli bir örgütü yönetmenin bütün sanatı, mümkün olan her şeyden yararlanmakta, “herkese yapacak bir iş vermekte” ve aynı zamanda bütün hareketin önderliğini, sırf birtakım yetkilere dayanarak değil, otoriteye, canlılığa, daha fazla tecrübeye, daha çok yönlülüğe ve daha fazla yeteneğe sahip olarak elde tutmakta yatar. Bunu, eğer merkezde olağanüstü yetkilere sahip yeteneksiz bir kimse bulunursa mutlak merkeziyetçiliğin hareketi kolayca mahvedebileceği yolundaki malum muhalefet ihtimaline karşı belirtiyorum. Bu hiç şüphesiz mümkündür, ama bu seçim ilkesiyle ya da ademi merkeziyetçilikle giderilemez; bunların geniş ölçüde uygulanmasına kesinlikle göz yumulmaz ve bunlar, otokrasi yönetimi altında yürütülen devrimci çalışmaya son derece zararlıdır. Bu, herhangi bir tüzükle de giderilemez; ancak tek tek her bir alt grubun karar almaları M.O. ve M.K.’ne başvurmaları ve (en kötü durumda) kesinlik-

le yeteneksiz yetkililerin görevlerinden alınması yolunu izleyen “yoldaşa etkileme” tedbirleriyle giderilebilir. Komite, devrimci çalışmanın çeşitli yönlerinin çeşitli yetenekleri gerektirdiğini ve bir örgütleyici olarak hiç işe yaramayan bir kimsenin bazan bir ajitatör olarak son derece değerli olabileceğini ya da kesin gizli çalışmada iyi olmayan birisinin mükemmel bir propagandacı olabileceğini vb. gözönüne alarak, mümkün en geniş işbölümünü sağlamak için çaba harcamalıdır.

Bu arada, propagandacılar konusuna değinmişken, bu mesleğin yeteneksiz kişilere yüklenerek propaganda seviyesinin düşürülmesini birkaç kelimeyle eleştirmek isterim. Ayırım yapmaksızın bir öğrenciyi ve “bir mahfile verilmesini” isteyen bir genci propagandacı olarak görmek, bazan aramızda alışkanlık haline geliyor. Buna karşı çıkılmalıdır, çünkü çok büyük zararlar vermektedir. İlkelerde sonuna kadar tutarlı ve gerçekten yetenekli çok az propagandacı vardır (ve böyle bir propagandacı olabilmek için insanın çok inceleme yapması ve deneyim kazanması gerekir); dolayısıyla, böyle kimseler uzmanlaştırılmalı, tamamen bu tür çalışmaya verilmeli ve onlara en büyük ihtimam gösterilmelidir. Bunlar, haftada bir dersler vermeli ve gerektiğinde başka şehirlere gönderilmelidirler; genellikle, yetenekli propagandacılar çeşitli kasaba ve şehirleri dolaşmalıdırlar. Ama yeni başlayan gençlere esas olarak pratik görevler verilmelidir; öğrencilerin mahfilleri yönetmelerine iyimser bir şekilde “propaganda” adı verilmekte ve buna bakılarak, onlara pratik görevler verilmesi ihmal edilmektedir. Elbette, ciddi pratik işler köklü bir eğitimi de gerektirir; ama gene de, bu alanda “yeni başlayanlar” a daha kolay iş bulunabilir.

Şimdi de, fabrika mahfillerini ele alalım. Bunlar bizim için özellikle önemlidir: hareketin temel gücü, büyük fabrikalardaki işçilerin örgütlenmesinde yatmaktadır, çünkü büyük fabrikalar (ve imalathaneler) işçi sınıfının sadece sayı bakımından hakim kesimini değil, aynı zamanda daha da önemlisi, etki, gelişme ve savaşıma gücü bakımından da hakim kesimini kapsamaktadır. Her fabrika, bizim kalemiz olmalıdır.

Bunun için de, her “fabrika” işçileri örgütü içte ne kadar gizliyse, dışta o ölçüde “dal budak salmalı”, yani dış ilişkilerinde herhangi bir devrimci örgüt gibi antenlerini elden geldiğince uzağa ve mümkün olduğu kadar çok yöne uzatmalıdır. Burada da, bir grup devrimci işçinin kaçınılmaz olarak yönetici ve “hakim” çekirdeği oluşturması gerektiğini önemle belirtiyorum. “Fabrika” mahfilleri de dahil olmak üzere, geleneksel tipte saf işçi ya da saf sendikal Sosyal-Demokrat örgütlenmeyi tamamen terketmeliyiz. Fabrika grubu ya da fabrika (imalathane) komitesi (çok sayıda kişiden oluşan öteki gruplardan ayırdedilebilmesi için), fabrikadaki bütün Sosyal-Demokrat çalışmayı yürütmek yetkilerini ve talimatlarını doğrudan doğruya komiteden alan çok az sayıda devrimciden meydana gelmelidir. Fabrika komitesinin her üyesi, kendini komitenin bir temsilcisi olarak görmeli, komitenin bütün emirlerini yerine getirmeli ve “savaş alanındaki ordu”nun bütün “kanun ve adetleri”ne uymalıdır; katılmış olduğu bir ordudan, savaş zamanında, resmi izin olmadan ayrılamaz. Dolayısıyla fabrika komitesinin bileşimi, çok büyük önem taşıyan bir meseledir ve komitenin başlıca görevlerinden biri de, bu alt komitelerin düzgün bir şekilde örgütlenmesini sağlamaktır. Ben bunu şöyle tasarlıyorum; Komite bazı üyelerine (ayrıca, sözcüme, şu ya da bu nedenden dolayı komiteye alınmamış, ama tecrübeleri, insan tanımaları, zekaları ve kurdukları bağlarla çok yararlı olabilecek bazı işçilere) her yerde fabrika alt komiteleri örgütlemeleri talimatını verir. Bu grup, semt temsilcilerine danışır, birkaç toplantı düzenler, fabrika alt komitelerinin aday üyelerini etraflı bir denetimden geçirir, sıkı bir sorgulamaya tabi tutar, gerekirse sözkonusu fabrikadaki alt komitenin mümkün olduğu kadar çok sayıda aday üyesini denemeye ve incelemeye çalışarak sınavdan geçirir ve en sonunda, her fabrika mahfilinin üye listesini komitenin onayına sunar ya da uygun bulunduğu bir işçiye, tam bir alt komiteyi kurması, aday göstermesi ya da seçmesi için yetki verilmesini önerir. Böylelikle komite aynı zamanda, kendisiyle teması, bu temsilcilerden hangisinin sağlayacağını ve temasın nasıl sağlanacağını

da tayin edebilir (genel bir kural olarak, bu temas semt temsilcileri aracılığıyla sağlanır, ama bu kurala eklemeler yapılabilir ya da geliştirilebilir). Bu fabrika alt komitelerinin önemi göz önüne alınırsa, her alt komitenin M.O. ile doğrudan haberleşebileceği bir adrese ve temas listesini güven altına alabileceği gizli bir yere sahip olmasına mümkün olduğu kadar dikkat göstermeliyiz (yani tutuklama olduğunda alt komitenin hemen yeniden kurulabilmesi için gerekli bilgiler, Rus jandarmasının erişemeyeceği bir yerde gizlenilmek üzere, elden geldiğince düzenli ve eksiksiz bir şekilde Parti merkezine aktarılmalıdır). Hiç şüphesiz, adreslerin aktarılması komitenin istediği biçimde ve elindeki olgulara dayanılarak yapılmalı ve bu adresleri var olmayan bir “demokratik” hakka dayanarak paylaşırma yolu tutulmamalıdır. Son olarak da, birkaç üyeden meydana gelen bir fabrika alt komitesinin yerine, komiteden bir temsilciyi (ve onun yedeğini) görevlendirmekle yetinmenin bazan gerekli, hatta daha uygun olabileceğini söylemek sanırım yanlış olmayacaktır. Fabrika alt komitesi kurulur kurulmaz, ayrı ayrı görevleri olan ve gizlilik dereceleri ve örgütsel biçimleri farklı bir dizi fabrika grubu ve mahfilini örgütlemeye girişecektir; mesela, yayınların ulaştırılmasını ve dağıtımını sağlayan mahfiller (bu, bize kendimizin olan gerçek bir posta servisi sağlayacak tarzda, sadece yayınların dağıtımı için değil, aynı zamanda yayınları evlere kadar ulaştıracak tarzda ve bütün işçilerin adreslerini ve onlara ulaşma yollarını kesin olarak öğrenebilecek tarzda örgütlenmesi gereken en önemli görevlerden biridir); illegal yayınları okuma mahfilleri; hafiyelerin izini sürüp tespit etme grupları[**]; özel olarak sendika hareketine ve ekonomik mücadeleye rehberlik edecek mahfiller; uzun konuşmaları (makinalar, müfettişler. vb. üzerine) tamamen legal bir biçimde nasıl başlatıp sürdüreceklarini bilen, herkesin içinde serbestçe konuşabilen, insan tanıyabilen ve şartları görebilen ajitatör ve propagandacı mahfilleri vb.[***] Fabrika alt komitesi, her türden mahfiller (ya da temsilciler) ağı sayesinde, bütün fabrikayı, mümkün olduğu kadar çok sayıda işçiyi kucaklamaya çalışmalıdır. Alt komite-

nin faaliyetlerinin başarısı, bu türden mahfillerin çokluğuyla. propagandacıları gezdirme yeteneğiyle ve hepsinin üstünde de, yayınların dağıtımındaki ve bilgilerin ve mektupların toplanmasındaki düzenli çalışmanın doğruluğuyla ölçülmelidir.

Özetleyecek olursak, genel örgütlenme tarzı kanımca şöyle olmalıdır: tüm mahalli hareketin, bütün mahalli Sosyal-Demokrat faaliyetlerin başında bir komite bulunmalıdır. Bu komiteden, ona tabi olan ve birinci olarak, bütün bir işçi sınıfı kitlesini (mümkün olduğu kadar) kucaklayan ve semt grupları ve fabrika (imalathane) alt komiteleri biçiminde örgütlenmiş yürütme temsilcileri ağı gibi kuruluşlar ve kollar çıkmalıdır. Bu ağ, barış zamanında yayın, gazete, broşür ve komitenin gizli yazışmalarının dağıtımıyla uğraşacak; savaş zamanında da gösterileri ve buna benzer kolektif faaliyetleri düzenleyecektir. İkinci olarak, komite, tüm harekete (propaganda, ulaştırma, her çeşit yeraltı faaliyeti vb.) hizmet eden mahfil ve gruplar halinde dal budak salacaktır. Bütün gruplar, mahfiller ve alt komiteler vb. komite kuruluşlarının ya da komite kollarının statüsüne sahip olmalıdır. Bunlardan bazıları Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisine katılmak isteğinde olduklarını açıkça belirtecekler ve komite tarafından onaylandığı takdirde Partiye katılacaklar, belli görevler üstlenecekler (komitenin talimatı ya da rızasıyla), Parti organlarının emirlerine uymayı kabul edecekler, bütün Parti üyeleriyle aynı haklara sahip olacaklar ve komite üyeliği için doğrudan aday sayılacaklardır vb.. Bazıları da Rusya Sosyal-Demokrat işçi Partisine katılmayacaklar ve ya Parti üyelerince kurulmuş mahfiller statüsünde kalacak yahut da şu ya da bu Parti grubuyla birleşeceklerdir vb.

Hiç şüphe yok ki, bütün iç meselelerde bütün bu mahfillerin üyeleri, tıpkı bir komitenin bütün üyeleri gibi, eşit durumda olacaklardır. Tek istisna, mahalli komiteyle (aynı zamanda M.O. ve M.K. ile de) kişisel temas hakkının sadece komitenin bu amaçla tespit ettiği kişiye (ya da kişilere) ait olmasıdır. Bu kişi, bütün diğer bakımlardan, mahalli komiteye, M.K.'ne M.O.'na (şahsen olmamak şartıyla) önerge sunma

hakkına sahip olan diğer üyelerle eşit durumda olacaktır. Dolayısıyla, sözkonusu istisna, asla eşitlik ilkesinin bir ihlali değil, sadece kesin gizlilik gereklerinden doğan zorunlu bir imtiyaz olacaktır. “Kendi” grubuyla ilgili bir haberi M.K.’ne ya da M.O.’na ulaştırmayı başaramayan bir komite üyesi, doğrudan doğruya bir Parti görevini yerine getirmemekten sorumlu tutulacaktır. Ayrıca, çeşitli mahfillerin gizlilik derecesi ve örgütlenme biçimi, görevlerinin mahiyetine bağlı olacaktır. Bu yüzden, örgütler en geniş bir çeşitlilik içinde olacaktır (“en katı”, en dar, en sınırlı örgütlenme tarzından “en serbest”, en geniş, en gevşek ve açık örgütlenme tarzına kadar). Mesela, dağıtım gruplarında en kesin gizlilik ve askeri disiplin sağlanmalıdır. Propagandacı gruplarında da gizlilik korunmakta, bu gruplardaki askeri disiplin çok daha az olacaktır. Legal yayınların okunması ya da sendikal ihtiyaç ve talepler üzerine tartışmaların örgütlenmesi için kurulmuş işçi gruplarında daha da az gizlilik gerekecektir vb.. Dağıtım grupları Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisine bağlı olmalı ve onun belli sayıda üyesini ve görevlisini tanımalıdır. Çalışma şartlarını inceleyen ve sendikal talepleri tespit eden grupların ille de Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisine bağlı olması gerekmez. Bir ya da iki Parti üyesiyle birlikte eğitim çalışması yapan öğrenci, subay ve memur grupları bazı durumlarda bu üyelerin Partili olduğunun farkında bile olmamalıdır vb. Ama bir hususta, bütün bu yan gruplardan azami örgütlenme derecesini mutlaka talep etmeliyiz. Şöyle ki: böyle bir gruba dahil olan her Parti üyesi bu gruptaki çalışmanın yönetiminden resmen sorumludur ve bu grupların her birinin bileşiminin, çalışmasının tüm işleyişinin ve bu çalışmaların muhtevasının M.K. ya da M.O. tarafından mümkün olduğu kadar tam olarak bilinmesi için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür. Bu, merkezin bütün hareketi eksiksiz bir şekilde görebilmesi, çeşitli Parti görevlerine mümkün en geniş bir çevre içinden seçim yapılabilmesi, bütün Rusya’daki benzer nitelikte olan bütün grupların (merkez aracılığıyla) birbirlerinin tecrübelerini öğrenebilmeleri ve ajan provokatörlerin ya da şüpheli kişilerin belirmesi halinde uya-

rıda bulunulabilmesi için gereklidir. Tek kelimeyle, her durumda mutlaka ve hayati derecede gereklidir.

Bu nasıl yapılmalıdır? Komiteye düzenli raporlar sunarak, M.O.'na mümkün olduğu kadar çok sayıda raporu mümkün en geniş muhtevayla ileterek, M.K. ve mahalli komite üyelerinin çeşitli mahfilleri ziyaret etmelerini sağlayarak ve nihayet, bu mahfillerle olan temas listesini, yani her mahfilin çeşitli üyelerinin adlarını ve adreslerini güven altına alınmak üzere (M.O. ve M.K.'nin Parti bürosuna) teslim etmeyi zorunlu kılarak. Ancak raporlar sunulduğu ve temaslar iletildiği zaman, belli bir mahfile mensup Parti üyesinin görevini yaptığı söylenebilir. Ancak o zaman, bir bütün olarak Parti, pratik çalışma yürüten her mahfilden haberdar olabilir. Ancak o zaman, tutuklamalar ve toparlamalar bizim için bir terör olmaktan çıkabilir; çünkü çeşitli mahfillerle temaslar korunduğu takdirde, M.K.'mizin bir delegesinin tutuklanan birinin yerine derhal yedekler bulunması ve çalışmanın sürekliliğini sağlaması her zaman kolay olur. O zaman bir komitenin tutuklanması bütün cihazı ortadan kaldıramaz, sadece, yedekleri her zaman hazır bekleyen yöneticileri götürür. Sakın, gizliliği korumak gerektiği için raporların ve temasların iletilmesi imkansızdır, denmesin. Bir kere istendikten sonra ve komitelerimiz, bir M.K.'miz ve bir M.O.'ımız olduğu sürece, raporları ve temasları teslim etmek (ya da göndermek) her zaman mümkündür ve her zaman da mümkün olacaktır.

Bu, bizi, bütün Parti örgütünün ve bütün Parti faaliyetinin son derece önemli bir ilkesine vardırıyor: bir yandan, hareketin ideolojik ve pratik yönetimi ve proletaryanın devrimci mücadelesi açısından mümkün en fazla merkezîyetçilik gerekli; öte yandan, Parti merkezinin (ve dolayısıyla bir bütün olarak Partinin) hareketten sürekli haberdar edilmesi ve Partiyeye karşı sorumluluk açısından, mümkün en fazla ademi merkezîyetçilik gereklidir. Hareketin yönetimi, büyük pratik tecrübe sahibi, mümkün olduğu kadar mütecanis, mümkün en az sayıda profesyonel devrimci gruplarına teslim edilmelidir. Proletarya (ve diğer halk sınıfları), en farklı kesimlerinin en

çeşitli ve en gayrı mütecanis gruplarına kadar ve mümkün en çok sayıda, harekete katılmalıdır. Parti merkezinin elinde her zaman, sadece bu grupların her birinin faaliyetine ilişkin kesin bilgi değil, aynı zamanda bunların bileşimine ilişkin mümkün olduğu kadar eksiksiz bilgi de bulunmalıdır. Hareketin yönetimini merkezileştirmeliyiz. Aynı zamanda (istihbarat olmadan merkezîyetçilik mümkün olamayacağına göre, sırf bu nedenden dolayı) Partinin tek tek üyeleri, Partinin çalışmalarına tek tek katılanlar ve Partiye dahil olan ya da bağlı bulunan her mahfil açısından, Partiye olan sorumluluğu mümkün olduğu kadar ademi merkezileştirmeliyiz. Bu ademi merkezîyetçilik, devrimci merkezîyetçiliğin zorunlu bir ön şartı ve zorunlu bir düzelticisidir. Ancak merkezîyetçilik sonuna kadar uygulandığı ve bir M.K.'miz ve bir M.O.'mız olduğu zaman, ne kadar küçük olursa olsun her grubun onlarla haberleşebilmesi -ve sadece haberleşebilmesi değil, yılların tecrübesiyle kurulmuş bir sistemin sonucu olarak düzenli bir şekilde haberleşebilmesi- mümkün olacaktır. Bir mahalli komitenin tesadüfi talihsiz bileşiminden doğabilecek vahim sonuçlar ancak o zaman giderilebilecektir. Artık Parti içinde gerçek bir birliğe ve gerçek bir yönetim merkezinin kurulmasına yaklaştığımızı göre, şunu akıldan çıkarmamalıyız: eğer aynı zamanda, hem merkeze karşı sorumluluk açısından, hem de merkezin, Parti makinasının bütün dişli ve çarklarından haberdar edilmesi açısından azami ademi merkezîyetçilik uygulamazsak, bu merkez iktidarsız kalacaktır. Bu ademi merkezîyetçilik, genellikle hareketimizin en acil pratik ihtiyaçlarından biri sayılan işbölümünün öteki yüzünden başka bir şey değildir. Eğer Parti merkezi, eski tipte mahalli komiteler tarafından doğrudan pratik çalışmadan koparılmaya devam ederse, ne belli bir örgütün yönetici organ olarak resmen tanınması, ne de resmi bir M.K.'nin kurulması, hareketimizin gerçekten birleşmesini ve sağlam bir militan Partinin yaratılmasını sağlayamayacaktır. Bu eski tipte mahalli komiteler, kendini belli tipte bir devrimci çalışmaya hasretmeyen, özel bir görev konusunda sorumluluk üstlenmeyen, bir işi yüklen-

dikten sonra onu derinlemesine inceleyip hazırlayarak sonuna kadar götürmeyen, keskin lafazanlıkla muazzam bir vakit ve güç heba eden, her biri her çeşit işle uğraşan bir insan salatasından meydana gelirler. Öte yandan, büyük bir öğrenci ve işçi mahfillere yığıcı vardır ve bunların yarısı komitenin tamamen meçhulüdür; yarısı da komitenin kendisi gibi hantal, komitenin kendisi gibi uzmanlıktan yoksun, komitenin kendisi gibi profesyonel devrimcilerin tecrübelerinden ders çıkarmakta ve başkalarının tecrübelerinden yararlanmakta gönülsüz ve komitenin kendisi gibi “her şey hakkında” bitmez tükenmez konferanslara, seçimlere ve tüzük taslaklarına batmış durumdadırlar. Merkezin düzgün çalışabilmesi için, mahalli komiteler kendilerini yeniden örgütlemelidirler; uzmanlaşmalı, daha çok “iş yapan” örgütler haline gelmeli ve şu ya da bu pratik alanda gerçek “mükemmeliyet”e erişmelidirler. Merkezin (şimdiye kadar olduğu gibi) öğüt vermek, ikna etmek ve tartışmakla kalmaması, orkestrayı gerçekten yönetebilmesi için, kimin hangi kemani nerede ve nasıl çaldığını; her çalgının çalınması için talimatın nerede ve nasıl alındığını ya da alınmakta olduğunu; (müzik kulak tırmalamaya başladığında) kimin nerede ve niçin falso yaptığını; ve falsonun giderilebilmesi için kimin nereye ve nasıl aktarılması gerektiğini kesin olarak bilmesi gerekir. Açıkça söylemek gerekir ki, bugün için, bir komitenin gerçek iç çalışması hakkında bildirimleri ve genel yazışmaları dışında ya hiçbir şey bilmiyoruz, ya da arkadaşlarımızın ve yakın dostlarımızın anlattığı kadarını biliyoruz. Ama Rusya işçi sınıfı hareketine önderlik edebilen ve otokraziye karşı genel bir saldırıya hazırlanan dev bir Partinin kendisini bu kadarıyla sınırlayacağını düşünmek gülünç olur. Komite üyelerinin sayısı azaltılmalıdır. Bu üyelerden her birine hesap vermekle yükümlü tutulacağı kesin, özel ve önemli bir görev verilmelidir. Özel, çok küçük bir yönetici merkez kurulmalıdır. Komiteyle her büyük fabrika arasında bağlantıyı kuran, yayınların düzenli dağıtımını yürüten ve merkeze, bu dağıtımın ve çalışmaların tüm işleyişinin tam bir portresini sunan bir yürütme temsilcileri ağı geliştirilmelidir. Ve son olarak, çeşitli grup-

lar ve mahfiller kurulmalı ve bunlar çeşitli görevleri üstlenmeli ya da Sosyal-Demokratlara yakın olan, onlara yardım eden ve Sosyal-Demokrat olmaya hazırlanan kişileri birleştirmelidirler. Ancak bunlar yapıldığı takdirde, komite ve merkez, bu mahfillerin faaliyetinden (ve bileşiminden) sürekli haberdar olabilir. St. Petersburg komitesinin ve bütün diğer Parti komitelerinin yeniden örgütlenirken izleyecekleri çizgiler bunlardır ve tüzük meselesinin o kadar önemsiz olmasının nedeni de budur.

Önerimizin amacını daha berrak bir şekilde ortaya koyabilmek için, işe Tüzük taslağının tahliliyle başlamıştım. Ve sanırım, buraya kadar anlattıklarımın, Tüzük olmadan da; onun yerine, her mahfil ve çalışmaların her yönü hakkında düzenli raporlar verilmesini koyarak da işleri yürütmenin mümkün olabileceği, okurun gözünde açıklık kazanmıştır. Tüzüğe ne konulabilir? Komite, herkesin çalışmasına rehberlik eder (bu zaten yeterince açık). Komite, bir yürütme grubu seçer (bu her zaman gerekli değildir; gerekli olduğu zaman da bir Tüzük meselesi değil, merkezi, bu grubun bileşiminden ve aday üyelerinden haberdar etme meselesidir). Komite, çeşitli çalışma alanlarını üyeleri arasında dağıtır ve her üyeyi, komiteye düzenli rapor sunmakla ve M.O. ve M.K.'ni çalışmaların gelişiminden haberdar etmekle yükümlü tutar (burada da, Tüzüğe, güçlerimizin azlığı nedeniyle sık sık uygulanamayacak bir hüküm koymaktansa, bütün görevlendirmelerden merkezi haberdar etmek daha önemlidir). Komite, üyelerinin kimler olduğunu kesinlikle tespit etmelidir. Yeni üyeler komiteye, kendi üyelerinin davetiyle katılır. Komite, semt grupları, fabrika alt komiteleri ve belli grupları tayin eder (eğer bunları sıralamaya kalkarsak sonu gelmez ve bunları Tüzükte yaklaşık olarak sıralamanın hiçbir gereği de yoktur; merkezi bunların örgütlenmelerinden haberdar etmek yeterlidir). Semt grupları ve alt komiteler şu mahfilleri örgütlerler... Bugün için Tüzüğe böyle bir madde koymak son derece yararsız olur. Çünkü bu türden çeşitli grupların ve alt grupların faaliyetleri konusunda genel bir Parti tecrübesine sahip değiliz (birçok yerde bundan

tamamen yoksunuz). Bana kalırsa, böyle bir tecrübe edinmek için gerekli olan, Tüzük değil, Parti istihbaratının örgütlenmesidir. Şu sıralar, mahalli örgütlerimizden her biri, en azından birkaç akşamını Tüzük tartışmasıyla geçiriyor. Bunun yerine, her üye, bu zamanı, tüm Partiye sunmak üzere, kendi çalışması hakkında ayrıntılı ve iyi hazırlanmış bir rapor düzenlemeye ayırsa, çalışmalar yüz kat daha ilerler.

Tüzüğün yararsız olmasının nedeni, sadece devrimci çalışmanın daima kesin bir örgütlenme biçimine uymaması değildir. Hayır, kesin bir örgütlenme biçimi gereklidir ve biz bütün çalışmalarımıza mümkün olduğu kadar böyle bir biçim vermeye çalışmalıyız. Buna, genellikle sanıldığından çok daha büyük ölçüde izin verilebilir ve bu, Tüzük sayesinde değil, sadece ve sadece (bunu durmadan tekrarlamalıyız) Parti merkezine kesin malumat iletmekle sağlanabilir. Ancak o zaman, gerçek bir sorumluluğa ve (parti içi) aleniyete dayanan gerçek bir örgütlenme biçimimiz olacaktır. Aramızdaki ciddi çatışmaların ve fikir ayrılıklarının “Tüzüğe uygun” oylama yoluyla değil de, mücadeleyle ve “istifa” tehditleriyle halledildiğini hangimiz bilmiyoruz? Parti hayatının son üç dört yılı boyunca, komitelerimizin çoğunun geçmişi böyle iç çekişmelerle doludur. Ne yazık ki, bu çekişmeler kesin bir biçim almamıştır. Eğer almış olsaydı, Parti için çok daha öğretici olur ve bizden sonrakilerin tecrübelerine çok daha fazla katkıda bulunmuş olurdu. Ne var ki, böylesine yararlı ve zorunlu bir kesin örgütlenme biçimini hiçbir Tüzük yaratamaz; bu ancak ve ancak Parti içi aleniyetle yaratılabilir. Otokrasi yönetimi altında, Parti merkezini Parti olaylarından düzenli olarak haberdar etmekten başka bir Parti içi aleniyet vasıtamız ya da silahımız olmaz.

Ve ancak biz Parti içi aleniyeti geniş çapta uygulamasını öğrendikten sonra, çeşitli örgütlerin işleyişi konusunda gerçekten tecrübe sahibi olabilir; ancak yılların böylesine kapsamlı tecrübesine dayanmak, sadece kağıt üzerinde kalmayacak bir tüzük hazırlayabiliriz.

Bir Yoldaşa Örgütsel Görevlerimiz Üzerine Mektup

1902 Eylülünde yazıldı.

İlk defa 1902 yılında
hektograf baskıyla yayınlandı.

Bütün Eserler, Cilt 6.

1904'te RSDİP Merkez Komitesince
basılan broşürün metnine uygun olarak yayınlanmıştır.

Lenin'in Dipnotları

[*] Komiteye, işçi kitleleriyle en çok bağı olan ve işçi kitleleri arasında en fazla “sayılan” devrimci işçileri almaya çalışmalıyız.

[**] İşçilere şunu anlatmalıyız: hafiyelerin, ajan provokatörlerin ve hainlerin öldürülmesi bazan elbette kaçınılmaz olabilir. Ama bunu sistemleştirmek, hiç istenilmeyen ve hatalı bir şeydir. Hafiyeleri izleyip açığa çıkararak zararsız kılacak bir örgüt kurmaya çalışmalıyız. Hafiyelerin hepsiyle uğraşmak imkansızdır, ama onları açığa çıkaracak ve işçi sınıfı kitlelerini eğitecek bir örgüt kurmak hem mümkün, hem de gereklidir.

[***] Aynı zamanda, gösterilerde ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde vb. görevlendirilmek üzere, askeri eğitim görmüş ve özellikle güçlü ve atılgan işçilerin alındığı savaş gruplarına da ihtiyacımız var.

Açıklayıcı Notlar

[1*] Bir Yoldaşa Örgütsel Görevlerimiz Üzerine Mektup, St. Petersburg’lu Sosyal-Demokrat A. A. Şneyerson’un (Yeryoma) o şehirdeki sosyal-demokrat çalışmaların örgütlenme tarzını eleştiren mektubuna verilen yanıtıdır.

Lenin ve yakın arkadaşlarının 1895 Aralığında tutuklanmalarından sonra, “ekonomistler” İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği’ni yavaş yavaş denetimleri altına aldılar. Devrimcilerin bir yer altı ve merkezi örgütünün kurulması için mücadele dene devrimci Marksistlerin tam tersine, “ekonomistler”, siyasi mücadelenin önemini inkar ediyor ve seçim ilkesine dayalı ve başlıca hedefi, işçilerin ekonomik çıkarlarını dolaysızca savunmak ve karşılıklı yardım bankaları kurmak olan geniş bir işçi sınıfı örgütünün kurulması düşüncesini ortaya atıyorlardı. “Ekonomistler” Mücadele Birliği’ni uzun süre denetimlerinde tutarak onun örgütsel yapısına da kendi damgalarını vurdular; Birliğin işçi sınıfı üyeleri (sözümüne işçi örgütü) suni olarak aydın üyelerden ayrıldı. Birliğin gevşek örgütlenişi, işçilerin otokrasiye ve burjuvaziye karşı kitle çapında devrimci mücadelesine önderlik etmeye değil, daha çok sendikal biçimde bir mücadeleye uygundu. St. Petersburg örgütünde Iskra’cılarla “ekonomistler” arasında gelişen mücadele, RSDİP’nin St. Petersburg Komitesinin 1902 yazında Iskra’nın safına geçmesiyle doruğuna ulaştı.

Iskra’nın 15 Aralık 1902 tarihli 30. sayısında şöyle deniyordu: “Haziran ayında St. Petersburg dolaylarında yapılan ve işçi örgütünün beş semtini de temsil eden işçilerin (işçi örgütünün en yüksek kuruluşunu meydana getiriyordu) katıldığı bir toplantıda ortaya iki mesele çıktı. Bu meseleler şunlardı: 1) Rusya Sosyal-Demokrasisindeki iki akım: bugüne kadar St. Petersburg’da görülen eski “ekonomist” akım ve Iskra ve Zarya tarafından temsil edilen devrimci akım; 2) Örgütlenme ilkeleri (sözümüne “demokratizm” ya da bir “devrimciler örgütü”). Her iki meselede de bütün işçiler oybirliğiyle “ekonomizmi” ve “demokratizm”e karşı çıktılar ve Iskra akımının safında yer aldılar.”

V. I. Lenin

